

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

تسهیل یادگیری درس روان شناسی رشد کتاب روان شناسی پایه یازدهم

ماندگار اکبری¹ علیرضا زنگنه² عادل سلیمانی³

¹ دانشجوی کارشناسی رشته مشاوره و راهنمایی پردیس شهید صدوقی کرمانشاه

manaakb21@gmail.com

² دانشجوی کارشناسی رشته آموزش ابتدایی پردیس شهید مدرس ایلام

alireza.zangene.7806@gmail.com

³ دکتری، آموزش مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، کرمانشاه.

Adell58@gmail.com

چکیده

هدف کلی پژوهش حال حاضر که از نوع کیفی بوده و با رویکرد مشارکتی انجام شده است، تسهیل یادگیری درس روانشناسی رشد کتاب روانشناسی پایه یازدهم انسانی است. جامعه آماری پژوهش حاضر 24 دانش آموز دختر متوسطه دوم دبیرستان ارشاد واقع در استان کرمانشاه می باشد. داده های پژوهش حاضر به کمک مصاحبه نیمه ساختار مند و مشاهده مستقیم توسط اعضای تیم 3 نفره درس پژوهی در دو مرحله نقد، بررسی و جمع آوری گردید تا داده ها به اشباع نظر برسد. در بررسی های صورت گرفته نسبت به نقاط ضعف و قوت تدریس های اول و دوم؛ مجموعاً 66 کد در دسته بندی کد های باز قرار گرفت؛ که از 66 کد باز پس از تحلیل و ادغام و دسته بندی 9 کد محوری به دست آمد، و از این 9 کد محوری به دست آمده پس از بررسی های انجام شده، در نهایت 3 کد در مقوله کلی تر تحت عنوان کد های گزینشی استخراج گردید. نتایج به دست آمده از تدریس اول و دوم بیانگر است که عواملی که بر توسعه معلمان و همچنین کارآمدی تدریس موثر است عبارتند از: مهارت های حین تدریس. مهارت های غیر کلامی. ویژگی های ظاهری معلم. تسلط معلم بر تدریس. مهارت انتقال مفاهیم. مهارت های کلامی معلم. مواد آموزشی محتوای آموزشی و محیط آموزشی.

کلید واژه ها: درس پژوهی، توسعه حرفه ای، کیفیت بخشی تدریس، کتاب روانشناسی، روانشناسی رشد

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

مقدمه

تعیین نیازهای آموزشی اولین گام برنامه ریزی آموزش کارکنان و در واقع نخستین عامل ایجاد و تضمین اثربخشی کارکرد آموزشی و بهسازی است که اگر به درستی انجام شود مبنای عینی تر، برای برنامه ریزی بعنوان نقشه اثربخش و سایر فعالیت ها فراهم می سازد و احتمال تطابق آن با نیازهای سازمان، حوزه های شغلی و کارکنان و در نهایت اثربخشی آن افزایش خواهد یافت. نیاز آموزشی فاصله ایست میان آنچه فرد یا گروه خاصی باید بداند و انجام دهند و آنچه که در شرایط مطلوب موجود می دانند و انجام می دهند نیاز آموزشی در حقیقت شکاف میان سطح کنونی و سطح مطلوب افراد (یا سازمان) در انجام وظایف و مسوولیت های خویش می باشد. میترا دادمان. (1382) اهمیت آموزش و پرورش در دنیای امروز به حدیست که بسیاری از جامعه شناسان آن را مهمترین نهاد در ساخت یک جامعه موفق می دانند. آموزش و پرورش در پروراندن فرد وبالنده کردن آنان نقش حیاتی دارد، شناسایی استعدادها و ایجاد شرایط لازم برای شکوفایی آنها در زمینه های مختلف و رشد موزون و متعادل انسان در جنبه های مختلف عقلانی، عاطفی، اجتماعی و جسمانی مسوولیت های سنگینی است که آموزش و پرورش باید انجام رساند. مریم واله. (1399). در دهه های اخیر نظام آموزش عالی ایران با چالش های فراوانی از جمله کمی گرایی، افزایش فشارهای مالی، تمرکزگرایی و تعدد مراکز تصمیم ساز و تصمیم گیر، سیطره سیاست زدگی بر نظام آموزش عالی، افزایش بی اخلاقی های پژوهشی، نبود ارتباطات بین المللی، ناهمزمانی برنامه های درسی با نیازهای جامعه، ضعف زیرساختارهای تکنولوژیکی و غیره مواجه شده است که سطح کیفی آن را دچار تنزل کرده است. بنابراین هم اکنون بیش از زمان دیگری نیازمند بازاندیشی در ساختار و کارکردهای آموزش عالی می باشد. احمد کیخا و همکاران. (1397). آموزش و پرورش از مهمترین نهادهای اجتماعی می باشد. در واقع، کیفیت فعالیت سایر نهادهای اجتماعی تا اندازه زیادی به چگونگی عملکرد آموزش و پرورش بستگی دارد. کیفیت در حال حاضر یکی از محورهای اصلی همه مباحث آموزشی است و ارتقای آن مهمترین وظیفه وزارت آموزش و پرورش است. منیژه بهارلو (1396). نظام آموزشی کشور ایران یک نظام متمرکز در تدوین برنامه های درسی است. معلم باید برنامه هایی را به اجرا درآورد. که هیچ نقشی را در تولید آنها نداشته است. مسلم است که بین آنچه تدوین شده است و آنچه به اجرا در می آید، طبق نتایج و تحقیقات ذکر شده فاصله وجود خواهد داشت. که این فاصله نیز به نوبه خود کاهش کیفیت نظام آموزشی را به همراه خواهد داشت. بنابر این یکی از اقدامات مربوط که میتواند باعث کاهش این فاصله گردد، این است که نظام آموزشی کشور ضمن تدوین برنامه های درسی شرایط آموزش معلمان و شناخت کامل برنامه های درسی را از طریق متخصصان و طراحان این برنامه فراهم کند. احمد غلامی. فاطمه روشناس. (1392) تحقیق و پژوهش به عنوان زیر مجموعه ای از نهاد علم، زیربنای توسعه در عصر اطلاعات و ارتباطات است که امروزه جهان را به دهکده ای تشبیه و تبدیل کرده و احساس هر جامعه ای برای پیشرفت و ترقی در همه زمینه ها می باشد. پژوهش و تحقیق به فرموده مقام معظم رهبری "حفظ الله" کلید رشد ملتهاست. پس توجه خاص به امر پژوهش و تحقیق می تواند یکی از عوامل اساسی و زیر ساخت های سنتحول بنیادین آموزش و پرورش ما باشد. صابری مطلق. و همکاران (1401). پژوهش به عنوان یکی از منابع شناخت و آگاهی انسان از دیرباز، نقش مهم در توسعه جوامع و سازمان ها داشته است. همچنین، یکی از مهارت هایی که برای زندگی در دنیای پر از تغییر امروزی لازم است و باید نظام های آموزشی به آن توجه ویژه داشته باشند و می توان توجه به آن را از ملاک های کیفیت نظام های آموزشی دانست، مهارت پژوهشگری است. اله پناه، صباح و شریفی فر و همکاران (1400) پژوهش در کلاس درساز کارهای علمی و عملی ساده و در عین حال بنیانی است که با تحقیق و پژوهش دانشگاهی و کلاسیک تفاوت دارد و کارسازتر و پایدارتر و کم هزینه تر خواهد بود. ماهیت و جایگاه اصلی و مهم پژوهش مبتنی برانتقال ارزش است. پژوهش در کلاس علاوه بر علمی بودن القاکننده ی نوعی روح و معرفت انسانی در یاد دهندگان (معلمین) یادگیرندگان (دانش آموزان) می باشد. صابری مطلق. و همکاران. (1401) در آموزش دانش آموزان هدف تمام فرآیندها و فعالیت هایی که اتفاق می افتد یادگیری اثر بخش می باشد. باید از تمامی عوامل و اسباب لازم بهره جست تا توانست دانش آموزان را به یک یادگیری موثر رساند. روانشناسی یکی از ابزاری است که می توان در ظهور این امر کمک بسزایی کند، با استفاده از علم روانشناسی می توان یادگیری را بهتر و موثرتر نمود (ارباب پوری، الهام، 1400)

دوره نوجوانی، دوره ای است که فرد کودکی را پشت سر گذاشته و وارد مرحله جدیدی از زندگی خود می شود؛ نوجوانی و جوانی یکی از مهم ترین مراحل زندگی آدمی محسوب می شود و آخرین مرحله تحول شناختی و گذار از مرحله "پیرو دیگران بودن" است. در این دوره فرد به بلوغ می رسد و در پی کشف هویت خود می باشد. هر یک از این تغییرات می تواند یک عامل بحران زا برای نوجوان محسوب گردد. (کشاورز، مهرداد، 1401) نوجوان دارای ویژگی های مختص به خود می باشد؛ ویژگی اول دوران نوجوانی سوال کردن نوجوان است؛ هویت در نوجوانی این است که بداند، کیست، چیست، از کجا آمده و به کجا خواهد رفت. دومین ویژگی استقلال طلبی اوست. در این دوران که شخص با تغییرات زیاد

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

روحي و جسمي مواجهه است اغلب دچار بحران گرديده و از اين رو شناخت راهکارهای مقابله با اين بحران از اهميت بالايی بر خوردار می باشد(1394، رضایی، فریبا؛ مهرناز گلی)چگونگی رشد اخلاقی، ارزشی و دینی در نوجوانان و جوانان از موضوعات مهم روان شناسی رشد است که روان شناسان بزرگ درباره آن به تحقیق و نظریه پردازی پرداخته اند. این تحقیق تلاشی دیگر در این راستا است که می کوشد تا چگونگی رشد و پرورش اخلاقی و دینی نوجوانان و جوانان را هم بر پایه دانش روان شناسی رشد و هم با تکیه بر یافته های دانش روان شناسی تربیتی، تبیین نماید.(لطف آبادی، حسین، 1381). یکی از کتاب های مهم در مقطع متوسطه ی دوم، کتاب روانشناسی است. از مولفه های اساسی این کتاب می تواند آشنا کردن به رشد انسان از زمان کودکی تا نوجوانی اشاره کرد، همچنین اینکه با رشد و انواع ان و حتی بلوغ و انواع ان در دوره نوجوانی آشنا شوند تا بهتر بتوانند چه با مسائل جسمی و چه مسائل روانی کنار بیایند. لذا هدف کلی پژوهش حاضر تسهیل یادگیری درس روانشناسی رشد کتاب روانشناسی پایه یازدهم انسانی با رویکرد درس پژوهی است.

روش تحقیق

هدف کلی پژوهش حال حاضر که از نوع کیفی بوده و با رویکرد مشارکتی انجام شده است، تسهیل یادگیری درس روانشناسی رشد کتاب روانشناسی پایه یازدهم انسانی است. جامعه آماری پژوهش حاضر 24 دانش آموز دختر متوسطه دوم دبیرستان ارشاد واقع در استان کرمانشاه می باشد. داده های پژوهش حاضر به کمک مصاحبه نیمه ساختار مند و مشاهده مستقیم توسط اعضای تیم 3 نفره درس پژوهی در دو مرحله نقد، بررسی و جمع آوری گردید تا داده ها به اشباع نظر برسد. اعضای این تیم درس پژوهی در دو مرحله و در قالب دو تدریس اول و دوم به بررسی طرح درس و اجرای آن پرداختند. با توجه به بررسی های انجام شده از سوی پژوهشگران نقاط ضعف و نکاتی در مورد تدریس اول که با روش بارش فکری تدریس گردید بیان شد و پس از اصلاحات و نقاط ضعف و قوتی که نسبت به طرح درس اول صورت گرفت، تدریس دوم درس نیز با رویکرد مشارکتی فعال و روش ساختن گرایبی اجرا شد.

بکارگیری روش ساختن گرایبی در تدریس دوم و استفاده از منابع و ابزار جدید و اعمال ایده های نو در تدریس دوم تغییراتی در فرایند یاددهی، یادگیری دانش آموزان مشاهده شد که نشان دهند ی تاثیر گذاری اعمال نقد های اعضای تیم و تصحیح اجرای معلم بود. این روش ها و اصلاحاتی که انجام گرفت با توجه به تدریس اول و نقد و بررسی هایی بود که توسط اعضای تیم به طرح درس و اجرای آن وارد شد.

طرح درس روزانه ۱			
شماره طرح درس: 1	موضوع درس: روانشناسی رشد	تاریخ اجرا: ۸/23	مدت اجرا: 30
مجری: ماندگار اکبری	کلاس: یازدهم انسانی	تعداد فراگیران: 24	مکان: دبیرستان ارشاد
الف: قبل از تدریس			
اهداف بر اساس تلفیقی از هدف نویسی برنامه درسی ملی و طبقه بندی جدید بلوم			
سطح هدف	اهداف و پیامدها		
هدف کلی	آشنایی با درس روانشناسی رشد		

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

اهداف مرحله‌ای						
<p>با بررسی دو تصویر از کودکی و نوجوانی خود ابعاد و فرایندهای رشد آنها را مشخص کنند.</p> <p>اهمیت بعضی دوره‌ها و بعضی ابعاد رشد را با توجه به نقش آنها در زندگی به شکل اجمالی گزارش کنند.</p> <p>رشد و شکل‌گیری هویت در دوره نوجوانی و ضرورت کسب هویت در این دوره را به اختصار تبیین کنند.</p>						
هدف‌های رفتاری آموزشی						
اهداف (با رعایت توالی محتوای درسی) انتظارات در پایان آموزش						
عناصر برنامه درسی ملی تعقل، ایمان، علم، عمل و اخلاق						
عرصه ارتباط با				عن صر		
خا قت	خا ق	خدا	خو د			
			*	تعقل	شناختی(به کارگیری)	با استفاده از جدول موجود برای پیامدهای شناختی هم‌فکری و راه‌حل‌های دیگری را بیان کنند.
	*		*	تعقل	شناختی(نقد و ارزیابی)	در مورد رشد اجتماعی و تمایزشان نسبت برقراری ارتباط با دوستانشان بحث کنند.
*		*	*	علم	نقد و ارزیابی	میزان رشد و تغییرات بدنی و سن این اتفاقات را بازگو کنند.
	*		*	اخلا قی	شناختی(نقد و ارزیابی)	دانش آموز با معلم خود همکاری داشته و بحث کند.
			*	عمل	دانش(نقد و ارزیابی)	دانش آموز در مورد مفهوم خود ارمانی توضیح دهد.
*		*	*	علم	عاطفی(واک نش)	با کمک هم راه‌هایی برای کنترل هیجانات پیدا کنند
			*	علم	شناختی) دانش)	با مفهوم بلوغ جنسی بیشتر آشنا شوند.
			*	عمل	عاطفی(پاس خ دادن)	پردازش مفهومی را شرح دهند
*			*	تعقل	اجرای مستقل(روا نی حرکتی)	دانش آموزان در مورد مطالبی که از درس یادگرفته‌اند بتوانند بدون کمک از کتاب و یا دگران توضیحات مختصری بدهند
رئوس مطالب						
<p>ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی. رشد جسمانی و بلوغ جنسی در دوره نوجوانی. رشد شناختی در دوره نوجوانی. رشد هیجانی در دوره نوجوانی. رشد اجتماعی در دوره نوجوانی. رشد و شکل‌گیری هویت در دوره نوجوانی. رشد و درک اخلاقی. خود ارمانی و خود واقعی</p>						

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

	<p>کتاب درسی، ماژیک و تخته. کتاب معرفی شده</p>	<p>مواد و رسانه‌های آموزشی</p>
	<p>در مورد روانشناسی رشد و عوامل تاثیر بر رشد توضیحاتی داده شود تا بچه ها موضوع درس را بیاد بیاورند.</p>	<p>پیش بینی رفتار ورودی</p>
<p>زمان:</p>	<p>سلام و احوال پرسى با دانش آموزان. حضور و غياب.</p>	<p>ایجاد ارتباط اولیه</p>
	<p>به دلیل شلوغ بودن کلاس چپش به همان صورت قبلی است و گروه ها به صورت 4 نفری است</p>	<p>گروه بندی، مدل و ساختار کلاسی</p>
<p>زمان:</p>	<p>کمک گرفتن از دانش آموزان برای ارائه تدریس تشویقشان به مشارکت در بحث و حل فعالیت ها</p>	<p>روش ایجاد و تداوم انگیزه</p>
<p>زمان: دقیقه</p>	<p>از سوالات کلی در مورد رشد و سوالی در مورد سن بلوغشان استفاده میکنیم. ایا به میزان رشد خود تا الان دقت کرده اید؟</p>	<p>ارزشیابی آغازین</p>
	<div data-bbox="845 1041 1372 1556" data-label="Image"> </div> <p>الگوی فعال تدریس_ الگوی پیش سازمان دهنده</p> <p>ارائه پیش سازمان دهنده</p> <p>فراهم آوردن زمینه های درس بر اساس روشن سازی مطالب ان و ارائه مطالب درس</p> <p>ارائه مطالب</p> <p>مطالب را بر اساس یک منطق نظم دار بیان کند</p> <p>تحکیم ساخت شناسی</p> <p>مثال هایی را برای تحکیم درس بیان کند</p> <p>گرایش انتقادی برای درس فراهم سازد</p>	<p>روش های تدریس</p>

ب: فعالیت‌های مرحله حین تدریس

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

وزارت آموزش و پرورش

موسسه ملی آموزش و پرورش

دانشگاه هرمزگان

توضیح کلی در مورد موضوع درس. توضیح مفهوم بولد درس. و سوال در مورد خودشان.

نوع
سازی

فعالیت‌های معلم - دانش‌آموز: این فعالیت‌ها به صورت تلفیقی مطرح می‌شود و تفکیک آن به معنای مجزا بودن فعالیت‌های معلم و دانش‌آموز است و منطقی به نظر نمی‌رسد و به همین خاطر از خط‌چین استفاده شده است.

ارائه
درس
نویسند

فعالیت های معلم	فعالیت های دانش آموزان
معلم وارد کلاس میشود و با دانش آموزان سلام و احوال پرسی و بعد از ان به حضور و غیاب دانش آموزان میپردازد.	دانش آموزان نیز با معلم سلام و احوال پرسی میکنند و حضور خود را یک به یک اعلام میکنند
شروع کردن درس با یک سوال کلیدی و مرتبط با درس برای کنجکاو کردن بیشتر دانش آموزان و جالب کردن موضوع درس برای آنها(یا از میزان رشد خود آگاهند؟)	فکر کردن دانش آموزان به سوالو پاسخ دادن به ان بر اساس تجربیات شخصی خود. و توجه کردن بیشتر به درس
توضیح در مورد موضوع قبلی درس به اختصار و گفتن هدف این درس برای آنها	گوش دادن به معلم و یادآوری کردن موضوع قبلی برای خودشان
ارائه موضوع های اصلی مثل رشد و بلوغ در دوره نوجوانی، رشد اجتماعی. رشد شناختی و....	گوش فرا دادن به معلم و توجه کامل به حرف های او
بیان مفهوم اجتماعی بودن و بیان دلیل اینکه چرا دوس دارند که در این سن بیشتر با دوستانشان باشند	فهمیدن موضوع ان مبحث و درک کردن اینکه اجتماعی بودن یعنی چه و حالات و نتایج ان چیست؟
خواستن راه حل هایی برا کنترل کردن هیجانانگشان و حل فعالیت کتاب	ارائه راه حل هایی کنتز کردن هیجانانگشان
استفاده از خود دانش آموزان در حل فعالیت های کتاب برای کمک به مشارکت انها در تدریس	مشارکت در حل فعالیت ها مختلف کتاب و تا جای امکان همه دانش آموزان در حل فعالیت ها شرکت کنند.
خواستن حل یک فعالیت به صورت گروهی از دانش آموزان برای فهم بیشتر ان فعالیت و خواستن راه حل های پیشنهادی از انها	مشارکت در کار گروهی و آوردن راه حل های خود با توجه به روحیات و تجربیات خود از موضوعات پیش آمده.
حل فعالیت اخر با تصویر سازی و رویا پردازی در مورد آینده خود و اینکه چه آینده و حتی چه شغلی برای خود میخواهند برای تثبیت بخش خود امرمانی و خود واقعی	فکر کردن و رویا پردازی در مورد خودشان و آینده و فهم بیشتر در مورد خود امرمانی و خود واقعی
دادن یک تکلیف در مورد سن بلوغ و.. برای اشنا کردن بیشتر دانش آموزان خارج از حیطه کتاب.	انجام تکلیف بیان شده و آوردن تکلیف در هفته آینده
معرفی کتاب و منبعی برای حل تکلیف و رفع ابهام ها(کتاب بلوغ به زبان ساده برای نوجوانان، ماندانا سلحشور)	تهیه کتاب به هر صورتی که میتواند چه به صورت اینترنتی و چه به صورت فیزیکی
سوال از دانش آموزان در باره آنچه که به صورت مفهومی از درس فهمیده اند. که به صورت کوتاه و مختصر پاسخ بدهند	بیان آنچه که تا کنون از موضوع ان درس فهمیده اند.
سوال از دانش آموزان که آیا در این درس ابهامی دارند که حل شود؟ یا سوالی در مورد این درس دارند؟	در صورت داشتن سوال پرسیدن ان و یافتن پاسخ ان
مدت زمان: 30 دقیقه	

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

فعالیت‌های خلاقانه دانش‌آموزان		در گروه‌های کوچک دانش‌آموزان به صورت گروهی در مورد راه‌حل‌های خواسته شده اظهار نظر کنند به همین خاطر شور و هیجان بیشتری برای درس پیدا میکنند
ج: فعالیت‌های تکمیلی		
زمان: زمان: طول تدریس	الف: تکوینی (در جریان تدریس) با استفاده از هم‌فکری گروهی و شواهد موجود در مورد ویژگی‌های رشد و بلوغ بحث و توضیح دهند. ب: ارزشیابی تراکمی بتوانند بخش جمع‌بندی مطلب آخر درس را پر کنند تا مطمئن شویم که یاد گرفته‌اند. سوال پرسیدن در مورد آنچه که از بحث درس فهمیده‌اند.	جمع‌بندی و ساخت دانش جدید تعیین تکالیف و اقدامات بعدی
زمان:	توضیح و خلاصه آنچه که یاد گرفته‌اند در مورد رشد و انواع آن و بیشترین تاکید بر روی پیدا کردن و شناخت هویت خودشان. همین‌طور پرسیدن چند سوال مرتبط با درس از دانش‌آموزان	تعیین تکالیف و اقدامات بعدی
زمان:	تهیه تحقیق در مورد بلوغ و انواع آن در دختران	تعیین تکالیف و اقدامات بعدی
زمان:	بلوغ به زبان ساده، ماندانا سلحشور	معرفی منابع

ملزومات اجرای تدریس اول

ابزار و مواد آموزشی:

- کتاب درسی
- کتاب راهنمای تدریس
- تخته
- ماژیک
- دفترچه

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

تقسیم کار و تعیین نقش اعضا تیم درس پژوهی در تدریس اول

ردیف	نام و نام خانوادگی اعضا	نقش در درس پژوهش
1	ماندگار اکبری	مجری تدریس اول
2	مهتاب فتحی	مشاهده گر تدریس اول جهت تطبیق طرح درس و اجرا
3	کژال البیاسی	مشاهده گر واکنش های معلم و فراگیران در تدریس اول
4	صبا کاییدانی	فیلم بردار
5	مهتاب فتحی	مشاهده گر فیلم تدریس اول جهت بررسی نقاط ضعف معلم در حین تدریس

نقد طرح درس ۱

((نکات منفی))

در هنگام ورود معلم به کلاس استرس اضطراب در تمام چهره اش معلوم بود. حتی وقتی با بچه ها سلام و احوال پرسی میکردند صدایشان میلرزید و وقتی وسایلشان را روی میز میچیدند استرشان کاملا مشهود بود.

ورود به کلاس ایشان خیلی سرد و خشک بود و حالت چهره جدی داشتند. اما در زمان پایانی کلاس توانستند یک حالت دوستانه با دانش آموزان برقرار بکنند.

حضور و غیاب را سر سری و فقط با صدا زدن نام دانش آموزان انجام دادند. و هیچ توجهی به خود دانش آموزان در هنگام حضور و غیاب نداشتند.

در اول تدریس بدون اینکه موضوع درس را به خوبی بیان و بازگو کنند سراغ تدریس رفتند. حتی اینکه چه انتظاری از دانش آموزان در پایان این درس دارند را بیان نکردند.

حتی برای اجرای تدریس در وهله اول ایجاد انگیزه خوبی انجام ندادند که با آن دانش آموزان با سمت موضوع درسی جلب شوند.

خیلی سریع وارد مبحث درس شدند بدون اینکه از دانش آموزان در مورد اینکه آیا پیشخوانی از درس داشته اند یا نه. پیشخوانی باعث ارتقا سطح فهم دانش آموزان از آن درس میشود و اگر پیشخوانی داشته باشند قطعاً تدریس ایشان نیز به نحوی راحت تر خواهد شد.

یا اینکه توجهی به تکالیفی قبلی دانش آموزان نداشتند، بهتر بود که در دقایق ابتدایی کلاس برای نشان دادن تکالیفی که میدهند، آن تکالیف را از دانش آموزان میخواستند.

ایشان با طرح تدریس هماهنگی زیادی نداشتند مثلاً به سوالی که در ارزشیابی آغازین بود اهمیت چندانی ندادند و خیلی کوتاه از دانش آموزان پرسیدند.

در هنگام تدریس صدایشان خیلی آرامو یکنواخت بود به طوری که باعث میشد دانش آموزان در کلاس یک حالت خواب الود و کسلی داشته باشند. و همینطور باعث میشد تا حدودی موضوع درس را نفهمند. و باعث کاهش فعالیت ها و انجام سوال های کتابی میشد.

یا در مواقعی خیلی در تدریسشان و حتی لحن صدایشان سرعت داشتند و عجله میکردند که هم باعث میشد خوشدشان تمرکزشان را از دست بدهند و هم دانش آموزان زیاد از درس را متوجه نشوند.

در بعضی مواقع از تدریس از تیکه کلام های تکراری استفاده میکردند که باعث یکنواختی در تدریس و تکراری شدن آن میشد.

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

علاوه بر لحن جدیشان در هنگام تدریس با دانش آموزان ارتباط چشمی برقرار نمی‌کردند و این باعث عدم ارتباط عاطفی با دانش آموزان و دور شدن معلم از آنها میشد. و به طور یکسانی به دانش آموزان نگاه نمی‌کردند.

به همین خاطر جو کلاسشان خشک دیده میشد.

انگار که انرژی زیادی برای تدریس نداشتند و حتی در وسط تدریس نیز خسته میشدند لحنشان هم مطابق با این موضوع تحلیل میرفت.

در هنگام تدریس به دلیل تسلط نداشتن بر مطالب کتاب، احساس میشد که در میان حرف زدندان ترس و استرس دیده میشود به همین دلیل صدایشان میلرزید یا کلمات از یادشان میرفت و سریع به دفترچه ایی که در آن کتاب را خلاصه کرده بودند رجوع میکردند.

در مواقعی نیز صدایشان گنگ و نامفهوم میشد که متاسفانه بر کیفیت تدریس تاثیر می‌گذارد و باعث کاهش کیفیت تدریس میشود.

ایشان در هنگام تدریس زیاد سر پا بودند و رفت آمد داشتند و فقط زمان کوتاهی را رو صندلی مینشستند. که این هم باز استرس ایشان را نشان میداد.

مطلبی را که برای دانش آموزان آماده کرده بودند خیلی خلاصه و کوتاه بود. به طوری که دانش آموزان بیشتر مفاهیم درس را نمی فهمیدند و برایشان گنگ باقی میماند.

نوع لحن و تدریس ایشان نشان دهنده عدم تسلط کافی و خوب بر درس بود، زیرا در بیشتر مواقع حواسشان به خلاصه بود و از روی خلاصه ایی که آماده کرده بودند میخواندند.

حتی در میان صحبت هایشان لحن عاطفی را که باعث میشود دانش آموزان بیشتر به ایشان جذب شوند را نداشتند. در میان صحبت هایشان مکث های طولانی داشتند و در بعضی مواقع صحبت هایشان بریده بریده میشد.

در هنگام درس بهتر است که از دانش آموزان درباره فهمشان از درس پرسیده شود اما ایشان به تفهیمی دانش آموزان توجه چندانی نداشتند و فقط به سریع تدریس کردن عمل میکردند.

و در بعضی مواقع بعضی از جاها و موضوع کتاب برای دانش آموزان نامفهوم و گنگ میماند

در هنگام پرسش از دانش آموزان به همه دانش آموزان توجه نمی‌کردند و فقط از چند نفر مشخص میپرسیدند.

به سوال دانش آموزان از عباراتی مثل ظاهرا، احتمالا و... استفاده میکردند که باعث عدم فهم درست دانش آموزان میشود.

رفت و آمد معلم در پای تخته انقدر زیاد بود که دانش آموزان گیج میشدند.

کسانی هم که پاسخگو بودند در سر جایشان و به صورت نشسته پاسخ میدادند که این کار باعث از بین بردن اهمیت به فرد پاسخ دهنده است.

فقط به چند نفر مشخص اجازه خواندن متن کتاب را میدادند که این امر کار اخلاقی در تدریس نیست.

همچنین برای اینکه دانش آموزان پاسخگو باشند آنها را تشویق نمی‌کرد و باعث نمیشد که آنها به پاسخگویی ترغیب شوند.

در هنگام تدریس وقتی که احساس میشد دانش آموزان خسته شده اند و به درس توجهی ندارند هیچ حرکت یا رفتاری را برای با نشاط کردن دانش آموزان و توجهشان به درس و از بین بردن کسلیشان نداشتند.

وقتی که دانش آموزان به سوالی پاسخ میدادند از کلمات انگیزشی مثل افرین و درسته و... استفاده نمی‌کردند که این کار باعث دلزدگی دانش آموزان از پاسخ دوباره به سوالات میشد.

برای حل فعالیت ها فقط به چند پاسخ کوتاه از دانش آموزان بسنده میکردند و به همه دانش آموزان برای پاسخ دهی وقتی نمیدادند.

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

برای پاسخ دادن دانش آموزان و حتی حل فعالیت ها به صورت گروهی وقت زیادی را در نظر نگرفته بودند و باعث میشد دانش آموزان به خاطر این علت استرس بگیرند.

برای توجه به دانش آموزان در هنگام پاسخ دادن کامل به آنها گوش نمیدادند.

هنگامی که کلاس شلوغ میشد و بچه ها شروع به صحبت کردن میکردن توانایی کنترل کلاس و ساکت کردن بچه ها را نداشتند.

برای تدریس و تفهیم بهتر دانش آموزان، مثال های زیادی را استفاده نکردند. مثال هایی هم که میزدند کم و فقط از مطالب خود کتاب بود که باز هم برای دانش آموزان نامفهوم و گنگ باقی میماند.

در هنگام تدریس وقت و زمانی را برای سوال پرسیدن دانش آموزان در نظر نمیگرفتند. که این کار باعث عدم ارتباط دانش آموزان با معلم میشد.

برای صدا زدن بچه ها فقط از اسم فامیل آنها استفاده میکرد و یا با کلمه شما آنها را خطاب میکرد که باعث کاهش حس صمیمیت میان دانش آموز و معلم میشد.

در مطالب تدریس هیچ تنوعی را به کار نمیبردند و این باعث میشد که دانش آموزان نسبت درس سرد شده و از توجه به آن خودداری بکنند.

در نحوه پوشش، رنگ لباسشان سرد بود که باعث میشد دانش آموزان نسبت به معلم گارد بگیرند و احساس کنند که ایشان یک آدم جدی و ترسناک است.

در هنگام تدریس دستشان یا به مقنه شان بود یا به مانتوشان و یا با ماژیک یا خودکاری که داشتند. بازی میکردند.

در هنگام تدریس از حالت ها و حرکات بدن مثل نکان دادن دست یا تایید دانش آموزان با سر استفاده نکردند.

مطالبی را که بر روی تخته نوشته بودند خیلی خلاصه، و کوتاه بودو باعث میشد دانش آموزان فقط تیتز درس را بفهمند و از خود موضوع چیز زیادی را یاد نگیرند.

مطالبی را که بر روی تخته نوشته بودند خیلی کوچک. و باخطی که برای دانش آموزان زیاد خوانا نبود نوشته بودند.

همه مطالب را همان موقعی که تدریس میکردند رو تخته مینوشتند ان هم به صورت کوتاه که باعث میشد دانش آموزان اصلا ان موضوع را نفهمند

برای نوشتن موضع ها بر روی تخته از رنگ ماژیک استفاده کرده بودند و این کار باعث یکنواختی و عدم توجه دانش آموزان به درس میشد.

استفاده خلاقانه ایی از تخته نداشتند و مطالب به صورت ساده ایی بر روی تخته نوشته شده بود.

بهتر بود که در میان تدریس از دانش آموزان میخواست که مطالبی را که مهم هستند را بنویسند و یادداشت برداری بکنند که باعث میشد بچه ها درس را بهتر در حافظه نگهدارند اما متاسفانه ایشان از این روش استفاده نکردند.

مطالب درسی را برای دانش آموزان باز نمیکردند مثل مبحث هویت که فقط به متن درس بسنده کردند.

بهتر بود که از مطالب بیرون از کتاب هم و حتی از تجربیاتی که داشته اند برای بچه ها توضیح میدادند و مثال هایی را میزدند.

از وسایل کمک آموزشی کمی برای تدریس استفاده کردند و فقط به خود کتاب و دفترچه ایی که در ان خلاصه متن کتاب را نوشته بودند بسنده کردند.

محیط کلاس علاوه بر اینکه شفاف داشت سرد بود چون فقط یک شفاف از ان دو شفاف کار میکرد و قطعا بر روی تدریس و میزان فهم دانش آموزان تاثیر میگذاشت.

محیط کلاس خیلی بزرگ بود و تقریباً میز و صندلی ها هم بد چیده شده بودند. و چند تا از میز ها هم اضافه بود

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

میز معلم همتراز با میز دانش آموزان بود که در هنگام نشستن معلم بر روی میز باعث میشد که بر روی دانش آموزان تسلط کافی را نداشته باشند.

با اینکه دو پنجره در کلاس بود اما چون جهت کلاس در سایه بود میزان نور خیلی کم بود.

در کلاس پروژکتوری برای ارائه تدریسی بهتر وجود نداشت.

میزان زمانی که به معلم داده بودند خیلی کم بود و حداکثر زمانی که به ایشان به اقتضا شرایط داده بودند نیم ساعت بود.

حد فاصل تخته با دانش آموزان خیلی زیاد بود و باعث میشد که دانش آموزان مطالب روی تخته را به خوبی نبینند.

به ارزشیابی پایانی اهمیت چندانی داده نشد و معلم فقط به یک خلاصه کوتاه از دانش آموزان بسنده کردند

بهتر بود که منبعی را که معرفی کردند و تحقیقی که برا تثبیت درس به بچه ها دادند را روی تخته مینوشتند تا بچه ها برای ان اهمیت بیشتری قائل میشدند.

نکات مثبت

داشتن اراستگی ظاهرواستفاده از پوشش مناسب محیط اداری

در انتهای کلاس جو صمیمانه ایی میان معلم و دانش آموزان بود که این تا زمانی که افراط نشود و ابهت معلم حفظ شود خوب است.

از یک تکلیف خوب برای تثبیت درس از بچه ها خواستند که این باعث میشود که دانش آموزان بهتر با تغییر و تحولات دوران بلوغشان آشنا شوند.

در حین تدریس گاهی از دانش آموزان سوال میشد تا هم توجهشان به درس جلب شود و هم درس را بهتر بفهمند.

پیشنهادات:

از روش های خلاقانه بیشتری برای تدریس استفاده بکنند.

میزان مشارکت همه دانش آموزان را در حل فعالیت های کتاب بیشتر کنند

نسبت به ارزشیابی آغازین و پایانی اهمیت بیشتری قائل شوند

تسلط خود را بر روی مطالب درس بیشتر کنند و بتوانند مثال ها و بیاناتی خارج از کتاب بگویند.

تغییرات طرح درس اول

استفاده بیشتر از دانش آموزان در تدریس و حل فعالیت ها

اجرای تدریس خلاقانه تر و در صورت نبود امکانات استفاده بهتر از تخته وایت برد

تغییر دادن ارزشیابی پایانی و اهمیت بیشتر به آنها

خواستن راه حل از دانش آموزان برای مسئله های کتاب

مدت اجرا: 30		تاریخ اجرا: 8/30 National Conference on Applied Studies in Education Processes	موضوع درس: روانشناسی رشد	شماره طرح درس: 2	مجموعه
مکان: دبیرستان ارشاد		تعداد فراگیران: 24	کلاس: یازدهم انسانی	مجری: ماندگار اکبری	گروه
الف: قبل از تدریس					
اهداف بر اساس تلفیقی از هدف نویسی برنامه درسی ملی و طبقه‌بندی جدید بلوم					
سطح هدف		اهداف و پیامدها			
هدف کلی		آشنایی با درس روانشناسی رشد			
اهداف مرحله‌ای					
<p>با بررسی دو تصویر از کودکی و نوجوانی خود ابعاد و فرایندهای رشد آنها را مشخص کنند.</p> <p>اهمیت بعضی دوره‌ها و بعضی ابعاد رشد را با توجه به نقش آنها در زندگی به شکل اجمالی گزارش کنند.</p> <p>رشد و شکل‌گیری هویت در دوره نوجوانی و ضرورت کسب هویت در این دوره را به اختصار تبیین کنند.</p>					
عناصر برنامه درسی ملی تعقل، ایمان، علم، عمل و اخلاق		حیطه و سطح در بلوم	اهداف (با رعایت توالی محتوای درسی) انتظارات در پایان آموزش		
عرضه ارتباط با					
خا	خا	خدا	خو	عند	
قت	ق		د	صر	
			*	تعقل	با استفاده از جدول موجود برای پیامدهای شناختی هم‌فکری و راه‌حل‌های دیگری را بیان کنند.
	*		*	تعقل	در مورد رشد اجتماعی و تمایزشان نسبت برقراری ارتباط با دوستانشان بحث کنند.
*		*	*	علم	میزان رشد و تغییرات بدنی و سن این اتفاقات را بازگو کنند.
	*		*	اخلاقی	دانش آموز با معلم خود همکاری داشته و بحث کند.
			*	عمل	دانش آموز در مورد مفهوم خود ارمانی توضیح دهد.
*		*	*	علم	با کمک هم راه‌هایی برای کنترل هیجانات پیدا کنند
			*	علم	با مفهوم بلوغ جنسی بیشتر آشنا شوند.
			*	عمل	پردازش مفهومی را شرح دهند
*			*	تعقل	دانش آموزان در مورد مطالبی که از درس یادگرفته‌اند بتوانند بدون کمک از کتاب و یا دگران توضیحات مختصری بدهند

الگوی فعال تدریس، E5

گسترش

از طریق منابع اطلاعاتی مثل اینترنت و خود کتاب، معلم به جمع آوری اطلاعات در باره آن درس میپردازد. درگیر کردن

ایجاد کردن یک حس کنجکاوی در دانش آموزان با طرح یک سوال که مرتبط با موضوع درس است و از دل جواب آن سوال میتوان به موضوع درس پی برد.

کاوش

هم در حین تدریس میتوان از طریق حل فعالیت ها توسط دانش آموزان و هم در پایان تدریس میتوان به میزان یادگیری که داشته اند پی برد و در صورت ناقص بودن یادگیری آنها با مطرح کردن همان بخش و رفع ابهام به فهمیدن بهتر درس کمک کند.

توصیف

خواستن راه حل هایی از دانش آموزان برای مسائل پیش آمده و تلاش برای جمع آوری اطلاعاتی که در رفع ابهام کمک میکنند.

روش های تدریس

ب: فعالیت های مرحله حین تدریس

یک توضیح کلی برا مفهوم رشد و انواع ان. چه چیز هایی رو ان تاثیر میگذارد. همینطور آماده کردن آنها با سوال درمورد بدن خودشان و تغییراتی که داشته است.

سازمان

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

فعالیت‌های معلم - دانش آموز: این فعالیت‌ها به صورت تلفیقی مطرح می‌شود و تفکیک آن به معنای مجزا بودن فعالیت‌های معلم و دانش آموز است و منطقی به نظر نمی‌رسد و به همین خاطر از خط‌چین استفاده شده است.

فعالیت های معلم	فعالیت های دانش آموزان
معلم وارد کلاس میشود و با دانش آموزان سلام و احوال پرسی و بعد از ان به حضور و غیاب دانش آموزان میپردازد.	دانش آموزان نیز با معلم سلام و احوال پرسی میکنند و حضور خود را اعلام میکنند
سوال از دانش آموزان اینکه آیا پیشخوانی از درس داشته اند؟ و در صورت اینکه موضوع درس را فهمیده اند ان را بیان کنند.	در صورت اینکه پیشخوانی از درس داشته اند یا حتی نسبت به ان اطلاعات کمی دارند توضیح بدهند.
در ابتدای شروع پرسش آغازین از دانش آموزان برای کنجکاوی بیشتر(ایا تا به حالا به رشد خود دقت کرده اند؟)	فکر کردن به رشد خود و پاسخ دادن به سوال و فکر کردن به موضوع درس مرتبط
ارائه موضوع های اصلی مثل رشد و بلوغ در دوره نوجوانی، رشد اجتماعی.....	توجه کامل به درس و در صورت ابهام در قسمت هایی از ان سوال پرسیدن از معلم
پرسیدن درمورد تغییرات بلوغ خودچه در حوضه جسمانی و چه حوضه احساسی و روانی	پاسخ به سوالات بر اساس تجربیات خود و بیان تغییران خود در همه حوضه ها
ارائه مثال هایی بیشتر و خارج از کتاب برای تثبیت درس و یادگیری عمیق تر همچنین برای خلاقانه تر کردن تدریس این روش بهتر است.	در صورت داشتن مثال هایی مشابه، بیان ان مثال ها
بیان مفهوم اجتماعی بودن و بیان دلیل اینکه چرا دوس دارند که در این سن بیشتر با دوستانشان باشند	فهمیدن موضوع ان مبحث و درک کردن اینکه اجتماعی بودن یعنی چه و حالات و نتایج ان چیست؟
خواستن راه حل هایی برا کنترل کردن هیجاناناثان و حل فعالیت کتاب	ارائه راه حل هایی برای کنترل کردن هیجاناناثان
پرسش بقیه فعالیت های بین درسی از دانش آموزان برای فهم بیشتر مطلب درسی	مشارکت در حل فعالیت ها مختلف کتاب و در صورت امکان پاسخ دادن همه دانش آموزان به فعالیت ها
خواستن حل یک فعالیت به صورت گروهی از دانش آموزان برای فهم بیشتر ان فعالیت. ایجاد انگیزه مشارکت بیشتر در انها	مشارکت در کار گروهی و ارائه پیشنهاداتی دیگر برای مسائلی که در نوجوانی پیش می آید
حل فعالیت اخر با تصویر سازی و رویا پردازی درمورد آینده خود و اینکه چه آینده و حتی چه شغلی برای خود میخواهند برای تثبیت بخش خودامرمانی و خود واقعی	فکر کردن و رویا پردازی در مورد خودشان و آینده و فهم بیشتر در مورد خود ارمانی و خود واقعی
امتحان از سوال های ارزشیابی از دانش آموزان که به صورت گروه های دونفره و بدون کمک گرفتن از کتاب به ان فکر کرده و در نهایت یکی از دو نفر پاسخ را میگوید.	جواب دادن به سوالات با کمک هم ردیفی خود و در اخر به انتخابشان یکی از ان به سوالاتی که معلم از انها میپرسد پاسخ دهند
تکلیف دادن به دانش آموزان با موضوع(شناخت و پیدا کردن هویت) و خواستن ارائه ان در هفته آینده	انجام تکلیف بیان شده و آوردن تکلیف در هفته آینده
معرفی کتاب و منبعی برای حل تکلیف و رفع ابهام ها(کتاب روانشناسی و معمای هویت نوجوانان از علی حیدری)	تهیه کتاب به هر صورتی که میتواند چه به صورت اینترنتی و چه به صورت فیزیکی
سوال از دانش آموزان که ایا در این درس ابهامی دارند که حل شود؟ یا سوالی در مورد این درس دارند؟	در صورت داشتن سوال پرسیدن ان و یافتن پاسخ ان
مدت زمان: 30 دقیقه	

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۳/۰۳

3 فعالیت‌های خلاقانه دانش آموزان	در گروه های کوچک دانش آموزان به صورت گروهی درمورد راه حل های خواسته شده اظهار نظر کنن به همین خاطر شور و هیجان بیشتری برای درس پیدا میکنند
	پاسخ به سوالات بر اساس گروهی که 2 نفره است برای کاهش استرس دانش آموزان و هم یادگیری بهتر از طریق دوستانشان

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

ج: فعالیت‌های تکمیلی

زمان: در طول تدریس	الف: تکوینی (در جریان تدریس) سوال در مورد رشد و تغییراتی که در بلوغ در آنها به وجود می‌آید چه در حوضه جسمانی و چه در حوضه روحی و همینطور تغییراتی که در حوضه روانی و احساسات خود داشته‌اند. ب: ارزشیابی تراکمی چند نوع عامل روی رشد تاثیر می‌گذارد؟ هویت چیست؟ پردازش مفهومی چیست؟ خود واقعی و خود آرمانی را توضیح دهید.	ارزشیابی
زمان:	توضیح و خلاصه آنچه که یادگرفته‌اند در مورد رشد و انواع آن و بیشترین تاکید بر روی پیدا کردن و شناخت هویت خودشان. همینطور پرسیدن چند سوال مرتبط با درس از دانش آموزان	جمع‌بندی و ساخت دانش جدید
زمان:	تحقیق در مورد شناخت و پیدا کردن هویت	تعیین تکالیف و اقدامات بعدی
زمان:	کتاب روانشناسی و معمای هویت نوجوانان از علی حیدری	معرفی منابع

ملزومات اجرای تدریس دوم

ابزار و مواد آموزشی:

- کتاب درسی
- کتاب راهنمای تدریس
- تخته
- ماژیک
- دفترچه

تقسیم کار و تعیین نقش اعضای تیم درس پژوهی در تدریس دوم

ردیف	نام و نام خانوادگی اعضا	نقش در درس پژوهش
1	ماندگار اکبری	مجری تدریس اول
2	مهتاب فتحی	مشاهده گر تدریس اول جهت تطبیق طرح درس و اجرا
3	کزال الیاسی	مشاهده گر واکنش‌های معلم و فراگیران در تدریس اول
4	صبا کاییدانی	فیلم بردار

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

مشاهده گر فیلم تدریس اول جهت بررسی نقاط ضعف معلم در حین تدریس

مهتاب فتحی

5

نقد طرح درس ۲

هنگام حضور و غیاب کردن خیلی عجله داشتند. و توجهی به اینکه چرا یک دانش آموز غیبت دارد و حتی اینکه احوالش را از دیگر دانش آموزان بپرسد نداشتند.

با هم سریع وارد مبحث درس شدن و برای پرسش آغازینی که در طرح درسشان بود اهمیتی ندادند و سریع به مطالب درس رجوع کردند.

در بعضی از مواقع صدای معلم ضعیف میشد و به کوش دانش آموزانی که در ته کلاس بودند نمیرسید.

برای حرف زدن با دانش آموزان، فقط با چند نفر مشخص صحبت میکردند و همه دانش آموزان را گفت و گو شریک نمیکردند. حتی در هنگام پرسش های کلاسی نیز همین ماررا میکردند و فقط از چند نفر نظر خواهی میکردند.

معلم در هنگام تدریس موضوع اصلی خیلی عجله و شتاب داشتند. بهتر است که در هنگام تدریس با مکث های کوتاه و فرصت دادن به دانش آموزان برای فکر کردن درمورد ان موضوع به فهم بیشتر آنها کمک کرد.

در ابتدای تدریس بهتر بود که معلم فعالیت ها و تکالیفی که هفته قبل به دانش آموزان داده بود را مشاهده میکرد این امر باعث میشد که دانش آموزان در موارد بعدی که میخواهند تکلیفی را آماده کنند برایشان مهم باشد که حتما انجامش بدهند زیرا معلم رو تکالیف حساس است. اما متاسفانه معلم زیاد به تکالیف بچه ها اهمیتی ندادند.

در هنگامی که میخواستند بچه ها متن داخل کتاب را بخوانند افراد مشخصی را صدا میزدند که این امر باعث دوگانگی بین دانش آموزان میشد و احساس میکنند که معلمشان بین دانش آموزان فرق میگذارد که این کار باعث کاهش وضعیت تحصیلی و عدم اعتماد به نفس در دانش آموزان میشد. بهتر است که در تدریس ها بعدی معلم از همه دانش آموزان استفاده بکند.

احساس میشد که همگام با بعضی از قسمت های طرح درس پیش نرفتند. مثلا در قسمت اینکه دانش آموزان با بلوغ جنسی بیشتر آشنا شوند، معلم این مبحث را باز نکرد. بهتر بود که معلم از دانش آموزان میخواست که اگر سوالی درمورد بلوغ یا هر چیزی که به ان ربط دارد، دارند بپرسند تا درس برای آنها رفع ابهام شود.

معلم هیچ تلاشی و ایجاد انگیزه ایی برای اینکه دانش آموز در مبحث ها و نظرات مشارکتی داشته باشد، نکردند.

باید از دانش آموزان درمورد پیش خوانی که از درس داشته بودند سوال میشد اما متاسفانه معلم به این امر توجهی نکردند. برای یادگیری بهتر و سریع تر، دانش آموزان باید قبل از تدریس پیشخوانی از درس داشته باشند که حتی اگر سوال و ابهامی برایشان به وجود آمد در همان زمانی که مربوط به ان درس است پرسیده شود و در این صورت درک مطلب تا صددرصد می رود.

بازم هم زمان حل فعالیت ها معلم وقت زیادی را در اختیار دانش آموزان قرار نمیداد و دانش آموزان به دلیل وقت کم تمرکز زیادی نداشتند و برای پاسخگویی استرس میگرفتند و هول میشدند.

معلم برای تایید حرف های دانش آموزان از کلمات انگیزشی مثل آفرین درسته و... استفاده نکرد. و فضا به تکان دادن سر بسنده میکردند.

میزان رفتار های خلاقانه معلم خیلی کم بود و بهتر بود که معلم از کار های خلاقانه بیشتری استفاده میکردند اما متاسفانه به دلیل

نبود امکانات کافی مثل پروژکتور برای ارائه فیلم یا حتی پاور پوینت امکان تدریس خلاقانه ایی وجود نداشت.

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

با این وجود با هم معلم می‌توانست با گفتن مثال‌های بیشتر و خارج از کتاب یا بیان مطالبی که از تجربیات خود و یا دیگران یاد گرفته است برای دانش‌آموزان نیز بازگو کند. اما ایشان از مثال‌های کمی در تدریس استفاده کردند.

هوای کلاس خیلی سرد بود و این امر در تدریس اختلال به وجود می‌آورد زیاد سرد بودن هوا باعث می‌شود که دانش‌آموزان کمتر به درس توجه کنند و سرد بودن هوا بیشتر در ذهنشان بولد باشد.

تعداد میزها و صندلی‌های اضافی در کلاس زیاد بود و این مورد نظم کلاس را به هم می‌زد. حتی نحوه چینش میزها و صندلی‌ها هم درست نبود پنجره‌های موجود در کلاس دو عدد بود که باعث ورود نور بیشتر در کلاس می‌شد و این مورد خوبی بود چون لامپ‌هایی که در کلاس بود کم بودند و روشنایی آنها نیز مناسب نبود.

معلم مطالب روی تخته را خیلی کوچک مینوشت که خواندن آنها برای دانش‌آموزان سخت می‌شد بهتر است که در تدریس‌های بعدی مطالبی را که می‌خواهند بر روی تخته بنویسند با خطی خوانا و قابل دید باشد.

در هنگامی که کلاس شلوغ می‌شد معلم برای اینکه بچه‌ها را ساکت کنند استرس می‌گرفت. همچنین بچه‌ها سعی می‌کردند که با هم به معلم پاسخ دهند که باعث می‌شد در کلاس یک همهمه‌ای برپا شود و اداره و کنترل کلاس از دست معلم خارج شود.

اشکال دیگر ایشان در تدریس این بود که زیاد سر پا بودند و زیاد رفت‌آمد داشتند اما این رفت‌وآمد دور از دانش‌آموزان بود. بهتر است که برای ایجاد یک رابطه عاطفی با دانش‌آموزان در میان آنها رفت‌وآمد و یا حتی نزدیک شدن و برای آنها مثال زد این امر باعث صمیمیت بیشتر در بین معلم و دانش‌آموزان می‌شود.

زمان ایشان برای تدریس خیلی کم بود به همین خاطر هم معلم برای همین مورد استرس داشتند و هم اینکه دانش‌آموزان حواسشان به تایم کلاس بود که اگر تایم تمام شود و اگر سوالی داشته باشند و معلم نتواند به آن پاسخ دهد چه کنند.

نکات مثبت:

معلم با دانش‌آموزان یک جو صمیمانه و دوستانه تری داشتند و رابطه عاطفیشان قوی تر شده بود

معلم نسبت به درس‌های بیشتری داشتند. و تسلط کافی روی درس داشتند و به همین خاطر مثل تدریس قبلی استرسی در رابطه با این مورد نداشتند.

پوشش معلم مناسب با قوانین و جو رسمی کلاس بود.

اینکه در هنگام ارزشیابی پایانی سعی شد که به صورت دو به دو به سوالات پاسخ داده شود یک کار خلاقانه بود که این امر هم باعث ایجاد انگیزه و هم باعث اعتماد به نفس در دانش‌آموزان و هم اینکه باعث می‌شود از طریق دوستشان آن موضوعی را که نفهمیدن را بهتر یاد بگیرند.

میزان مشارکت دانش‌آموزان در حل فعالیت‌های کتاب بیشتر شده بود. و تقریباً نصف بچه‌های کلاس پاسخگو فعالیت‌های کلاسی بودند.

اینکه در حین کلاس سوال‌هایی از دانش‌آموزان پرسیده می‌شد تا بهتر آن موضوعی را که قرار است ارائه شود را متوجه شوند.

در مورد بعدی اجازه می‌دادند که دانش‌آموزان به طور کامل صحبت‌هایشان را بگویند. و تا پایان صحبت‌هایشان به آنها گوش می‌دادند.

در این تدریس معلم موفق شد که تا حد زیادی (حدود ۹۰ درصد) با طرح درس پیش‌بروند. مقدار کمی که باقی می‌ماند نیز جزئی بود و اختلالی در تدریس ایشان به وجود نیاورد.

ایشان به خوبی از زبان بدن مثل حرکت دادن دست‌ها، اشاره کردن، تماس مستقیم چشمی با دانش‌آموزان استفاده می‌کردند که این امر باعث توجه بیشتر دانش‌آموزان به معلم می‌شد.

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

در این تدریس میزان فهم دانش آموزان از مطالب درسی خیلی بیشتر شده بود زیرا معلم به دانش آموزان کمک میکرد که اگر ابهامی داشتند رفع شود.

تحقیق و کتاب معرفی شده به دانش آموزان برای درک مفهوم هویت و پیدا کردن آن کمک میکند که به نظر من بهترین کار را در انتخاب کتاب و همچنین تکلیف مورد نظر کرده اند.

پیشنهادهای

معلم میتواند در تدریس های بعدی از وقت بیشتر برای تدریس استفاده بکند

از کلاسی که دارای پروژکتور است برای ایجاد یک تدریس خلاقانه استفاده کند.

برای رفع ابهام در میان تدریس از دانش آموزان بخواهد که اگر سوالی دارند بپرسند

برای کمک بیشتر به کنکوری ها از مطالبی که در تست های کنکور آن بخش کتاب آمده است به دانش آموزان بگوید تا بچه ها آن مورد را بیشتر بخوانند و بهتر یادگیرند.

منابع

ارباب پوری الهام. 1382. نیاز آموزشی و اهمیت آن در آموزش. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. | دوره: 3 |

ارمیده محمد رشید. صابری مطلق. 1401. اهمیت و جایگاه پژوهش در کلاس درس. مجله مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی، دوره: 4، شماره: 37

افتخاری حجت. افتخاری جابر. 1397 درس پژوهی؛ چالش ها، پیامدها و راهکارها. ص 1

بهارلو منیژه. 1396. بررسی کیفیت آموزش و پرورش و ارائه راهکارهایی جهت ارتقا آن. همایش علمی پژوهشی استانی راهبردها و راهکارهای ارتقاء کیفیت در آموزش و پرورش

سجودی اکرم. 1395. بررسی محتوای درسی در نظام آموزشی ایران. کنفرانس جهانی مدیریت، اقتصاد حسابداری و علوم انسانی در آغاز هزاره سوم. شریفی فر فاطمه. صباح اله پناه، و همکاران. 1400. بررسی جایگاه و اهمیت پژوهش در مدارس. پنجمین کنگره ملی نقش علوم انسانی در روانشناسی

دادمان میترا. 1382. نیاز آموزشی و اهمیت آن در آموزش. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

ذوالقدرنسب محسن. اسمعیلی رضا. نظری صارم حمزه. 1395. بهره گیری از وسایل کمک آموزشی و تاثیر مثبت آنها در یادگیری دانش آموزان دوره ابتدایی

رضایی فریبا گلی مهرناز. 1394. بلوغ و بحران هویت در نوجوانی با تکیه بر قرآن حکیم. دومین کنگره بین المللی تفکر و پژوهش دینی

ترجمه از فیروز بخت مهرداد. بیگی خشایار. 1384. مهارت های اجتماعی در ارتباطات میان فردی

فتحی اذر اسکندر. 1382. روش ها و فنون تدریس تبریز. انتشارات دانشگاه تبریز

ترجمه از عربان شجاع. 1395. یادگیری معلم با درس پژوهی نویسنده ای مورتا. دانشکده تربیتی اکسفورد کالیفرنیا امریکا.

غلامی احمد. روشناس فاطمه. 1392. نقش معلم در کیفیت بخشی اجرای برنامه های درسی. همایش ملی تغییر برنامه درسی دوره های تحصیلی آموزش و پرورش.

کنفرانس ملی مطالعات کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

National Conference on Applied Studies in Education Processes

کشاوری مهرداد. 1401. بلوغ و بحران هویت در دوران نوجوانی و دوست یابی نوجوان. هفتمین کنفرانس ملی پژوهش های نوین در تعلیم و تربیت، روانشناسی، فقه و حقوق و علوم اجتماعی

کیخا احمد. عبداللهی حسین. خرسندی علی. 1398. شناسایی عوامل موثر بر کیفیت بخشی آموزش از دیدگاه متخصصان آموزش عالی و دانشجویان دکتری. نشریه مدیریت و برنامه ریزی در نظام های آموزشی

لطف ابادی حسین. 1381. روان شناسی رشد اخلاقی، ارزشی و دینی در نوجوانی و جوانی. فصلنامه روش شناسی علوم انسانی شماره 31، دوره 8

محبی راد محمد. مرادیان مهدی. 1395. بررسی عملکرد کلی مهارت کلامی معلمان در فرایند تدریس. دومین کنفرانس دانش و فناوری علوم تربیتی مطالعات اجتماعی و روانشناسی ایران.

یوسفی فر. 1397. بررسی تاثیر محیط بر یادگیری و تقویت مثبت آن. همایش کنفرانس ملی و دستاورد های نوین جهان در تعلیم و تربیت

واله مریم. 1399. اهمیت نقش آموزش و پرورش در موفقیت جوانان. اولین کنفرانس ملی پژوهش های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت